Dosar nr. 2-7928/23

2-23058134-12-2-21042023-1

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

03 iulie 2023 *****

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (Sediul Centru), Livia Mitrofan, examinând în *procedura cererilor cu valoare redusă*, în baza materialelor anexate la dosar, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei ***** către Madan Viorelia cu privire la repararea prejudiciului material,

A CONSTATAT

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT

1. La 21 aprilie 2023, Primăria comunei ***** a depus cerere de chemare în judecată către Madan Viorelia, prin care a solicitat repararea prejudiciului material cauzat bugetului public local al Primăriei comunei *****, în mărime de 6317,06 lei.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la data de 15.02.2023, a fost adoptată Decizia Consiliului comunal ***** nr. 1/7 din 15.02.2023 „Cu privire la examinarea Prescripţiei cu nr. 25-09-12/2513 din 14.12.2022 şi aprobarea planului de măsuri pentru lichidarea iregularităților constatate”, prin care s-a împuternicit Primarul comunei ***** să recupereze prejudiciul material cauzat bugetului public local al APL *****, constatat în rezultatul inspectării finaciare tematice efectuate la Primăria comunei *****.

3. Indică că, potrivit Prescripţiei sus-menţionate, contrar prevederilor legale, pe perioada 2016-2020, deținând funcţia de Specialist-principal al Primăriei comunei *****, pârâta a încasat sporuri pentru condiţii nocive, în mărime de 6317,06 lei, prejudiciind bugetul public local al comunei *****, fapt constatat în Raportul privind rezultatele inspectării financiare complexe efectuată la Primăria com. *****, *****, de către Inspecţia Financiară din subordinea Ministerului Finanţelor.

4. Mai comunică că, în Lista - tip a lucrărilor şi locurilor de munca cu condiţii grele şi deosebit de grele, vătămătoare şi deosebit de vătămătoare, pentru care salariaţilor li se stabilesc sporuri de compensare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1487 din 31.12.2004, nu sunt reflectate lucrările şi locurile de muncă ale salariaţilor care lucrează cu calculatoarele, lucrările şi locul de muncă al reclamantei, pentru care pârâta a încasat sporuri de compensare pentru munca prestată în condiţii nocive.

5. Totodată, precizează că pentru a soluţiona litigiul pe cale amiabilă, înainte de a depune cererea de chemare în judecată, Primăria ***** s-a adresat cu o Somaţie, privind

recuperarea prejudiciului material cauzat în mod benevol, pe cale extrajudiciară, însă solicitările de recuperarea benevolă nu s-au soldat cu succes.

6. Consideră că prejudiciul material cauzat angajatorului de către salariat constă în încasarea, contrar Legii, din contul bugetului public local, sub formă de sporuri pentru condiţii nocive, a sumei de 6317,06 lei, pe perioada 2016-2020, deținând funcţia de Soecialist-principal al Primăriei comunei *****.

7. Având în vedere că mărimea prejudiciul material este constatată de Inspecţia Financiară din subordinea Ministerului Finanţelor, Consiliul comunal *****, prin Decizia nr. 1/7 din 15.02.2023, a aprobat planul de măsuri pentru recuperarea prejudiciilor materiale cauzate bugetului APL *****, inclusiv cu depunerea unei acțiuni civile de repararea prejudiciului material cauzat, solicită să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă.

8. Partea pârâtă nu a depus referință la cererea de chemare în judecată.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

9. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 aprilie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei ***** către Madan Viorelia cu privire la repararea prejudiciului material a fost acceptată în procedura cererilor de valoare redusă (f.d.18).

10. Expediind cererea de cererea de chemare în judecată pârâtei, aceasta a fost recepționată la data de 12.05.2023, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe avizul de recepție (f.d.21).

11. Întrucât pârâta cunoștea despre faptul că cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedura cererilor de valoare redusă, recepționând încheierea instanței din 25 aprilie 2023, precum și copia cererii de chemare în judecată cu anexele, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.21) și nu s-a expus pe marginea cererii de chemare în judecată, instanța a examinat prezentul litigiu conform procedurii cu privire la cererile cu valoare redusă.

APRECIEREA JUDECĂTORULUI

12. Cercetând materialele cauzei civile prin prisma normelor de drept se reține următoarele.

13. Conform art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Alineatul (3) al articolului în cauză statuează că, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

14. Potrivit art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

15. Conform art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Alineatul (3) al articolului menționat, stabilește că, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei.

16. Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

În speță au fost stabilite următoarele circumstanțe de fapt.

17. Conform prescripției nr. 25-09-12/2513 din 14.12.2022, cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la primăria com. *****, *****, emisă de Inspecția Financiară, s-a cerut repetat Primăriei com. ***** examinarea rezultatelor inspectării financiare la ședința Consiliului comunal *****, cu aprobarea planului de măsuri în scopul înlăturării încălcărilor menționate în raportul inspectării și neadmiterii acestora pe viitor. Executarea integrală a Prescripției nr. 25-09-12/850 din 15.06.2021, prin **recuperarea: primelor, suplimentelor și sporurilor nejustifîcate în sumă de 177,9 mii lei; cheltuielilor sub formă de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 48,9 mii lei.** Întru consolidarea răspunderii manageriale, pe baza principiilor bunei guvernări, de respectat prevederile Legii privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010, prin implementarea controlului intern managerial și a Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189 din 05.11.2015, ce ar asigura gestionarea conformă a finanțelor și patrimoniului public. (f.d.7-8)

18. Potrivit raportului privind rezultatele inspectării financiare complexe efectuată la primăria com. *****, *****, se menționează că evidența contabilă la entitatea supusă inspectării se ține cu unele abateri de la cerințele legii Contabilității, a normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 216 din 28.12.2015. Încălcările constatate la acest compartiment sunt reflectate în alte compartimente din prezentul raport. Neajunsurile constatate în cadrul inspectării financiare și reflectate în prezentul Raport, denotă unele deficiențe ale managementului financiar și a unor proceduri de control ce ar asigura utilizarea regulamentară a finanțelor publice, conform Legii privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003, Legii finanțelor publice și responsabilității

bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014 și Legii privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010. (f.d.9-12)

19. În conformitate cu dispoziția nr. 16 din 28.03.2014 cu privire la numirea dnei Viorelia Madan în funcția de specialist în cadrul Primăriei com. *****, s-a dispus numirea acesteia ca funcționar public debutant. (f.d.13)

20. Conform deciziei nr. 1/7 din 15.02.2023, cu privire la examinarea Prescripției nr. 25-09-12/2513 din 14.12.2022 și aprobarea planului de măsuri, pentru lichidarea iregularităților constatate, s-a decis că se ia act de Prescripția nr. 25-09-12/2513 din 14.12.2022, se aprobă planul de măsuri, pentru lichidarea iregularităților constatate, conform anexei la prezenta decizie, după cum urmează: - întocmirea și înaintarea Pretențiilor privind restituirea/returnarea, pe cale amiabilă, în contul Primăriei *****, a prejudiciului material cauzat bugetului public local *****, în termen de 15 zile calendaristice, beneficiarilor de prime, suplimente și sporuri nejustificate, în sumă de 177,9 mii lei(78,9+0,8+98,2), din totalul constatat în aceiași mărime, contrar prevederilor art.24 și pct. 17 din Nota la Anexa nr. 7 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270/2018, art. 8 alin.(2^1) și 30 alin. (3) din Legea privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355/2005, art. 9 alin. (3) din Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48/2008, cu notificarea privind restituirea/returnarea, pe cale amiabilă, în contul Primăriei *****, a prejudiciului material cauzat bugetului public local *****, în termen de 15 zile calendaristice. S-a pus în sarcina Primarului comunei ***** executarea prescripției nr.25-09-12/850 din 15.06.2021 și nr.25-09-12/2513 din 14.12.2022 și înaintarea acțiunii în instanța de judecată competentă, privind restituirea/returnarea prejudiciului material cauzat bugetului public local *****, pe cale judiciară, după 15 zile calendaristice de la înaintarea Pretențiilor, pentru beneficiarii, care vor refuza restituirea sumelor încasate nejustificat, pe cale amiabilă. (f.d.14)

21. În conformitate cu Registrul beneficiarilor de sporuri pentru condiții speciale nocive, Madan Viorelia, în calitate sa de specialist principal i s-a cuvenit în perioada 2016-2020, un spor în sumă totală de 6317,06 lei. (f.d.15)

22. La 16.03.2023, Primăria com. ***** a remis în adresa doamnei Viorelia Madan somație cu privire la repararea prejudiciului material. (f.d.16-17)

23. Articolul 776 din Codul civil statuează că, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

24. Potrivit art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

25. Conform art. 2023, alin. (1) - (2) din Codul civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori

dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească.

26. La art. 327 din Codul muncii, este prevăzut că partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligaţiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părţi repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod şi altor acte normative. Contractul individual şi/sau cel colectiv de muncă pot specifica răspunderea materială a părţilor. În acest caz, răspunderea materială a angajatorului faţă de salariat nu poate fi mai mică, iar a salariatului faţă de angajator – mai mare decît cea prevăzută de prezentul cod şi de alte acte normative. Încetarea raporturilor de muncă după cauzarea prejudiciului material şi/sau a celui moral nu presupune eliberarea părţii contractului individual de muncă de repararea prejudiciului prevăzută de prezentul cod şi de alte acte normative.

27. Potrivit art. 328 din Codul muncii, partea contractului individual de muncă repară prejudiciul material pe care l-a cauzat celeilalte părţi în urma acţiunii sau inacţiunii sale ilegale şi culpabile, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. **Fiecare parte a contractului este obligată să dovedească cuantumul prejudiciului material care i-a fost cauzat**.

28. Articolul 333, alin. (1) din Codul muncii, stipulează că salariatul este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

29. Astfel, s-a constatat că prin Prescripția nr. 25-09-12/2513 din 14.12.2022, cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la primăria com. *****, *****, emisă de Inspecția Financiară, s-a cerut repetat executarea integrală a Prescripției, inclusiv prin recuperarea: primelor, suplimentelor și sporurilor nejustificate în sumă de 177,9 mii lei; cheltuielilor sub formă de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 48,9 mii lei, însă în prescripție nu a fost stipulat concret suma care urmează a fi încasată de la Madan Viorelia.

30. De asemenea, în raportul privind rezultatele inspectării financiare complexe efectuată la primăria com. *****, *****, se menționează că evidența contabilă la entitatea supusă inspectării se ține cu unele abateri de la cerințele legii Contabilității, a normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 216 din 28.12.2015, însă la fel nu este stipulat prejudiciul pe care l-a adus Madan Viorelia.

31. Iar prin Registrul beneficiarilor de sporuri pentru condiții speciale nocive, unde figurează și Madan Viorelia, nu se dovedește faptul că ultima a primit această sumă, nefiind indicat că aceasta a recepționat suma de 6317,06 lei.

32. În acest sens, Judecătorul remarcă că, la materialele cauzei de către reclamant nu au

fost prezentate careva probe veridice (facturi, cecuri, contracte) ce ar confirma cerinţele sale, și anume că lui Madan Viorelia i-a fost eliberată, iar aceasta a recepționat/primit suma de 6317,06 lei în calitate de spor pentru condiții nocive de muncă, iar conform art.118 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale.

33. Astfel, reieșind din constatările relatate și având în susținere dispozițiile normelor referitoare la sarcina probațiunii, instanța ajunge la concluzia că cerința reclamantului privind încasarea prejudiciului material în mărime de 6317,06 lei urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată, or lipsește o dovadă a faptului ilicit, respectiv a raportului de cauzalitate şi vinovăției pârâtului, un calcul al întinderii prejudiciului, din care motiv nu poate fi antrenată răspunderea civilă delictuală, după cum pretinde reclamantul.

34. Totodată instanța reține următoarele. Conform art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

35. Drept rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

36. Astfel, reieșind din cele menționate, raportând prevederile legale la circumstanțele cauzei și materialul probator, instanța ajunge la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei ***** către Madan Viorelia cu privire la repararea prejudiciului material, ca fiind neargumentată.

37. Sarcina probațiunii este influențată de principiul disponibilității. Potrivit dispozițiilor art.27 din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

38. Potrivit art.26 din Codul de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității şi egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalți participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile şi mijloacele susținerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu pricina dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

39. Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea şi obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt şi de drept, astfel încât nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

40. În cazul din speţă, reclamantul a dispus de posibilitatea de a-şi expune şi argumenta poziţia, fiind respectate aceste principii, în procedura cererilor cu valoare redusă, acest principiu fiind asigurat prin expunerea în scris. Așadar, instanța reține că, argumentele din cererea de chemare în judecată nu şi-au găsit confirmare în raport cu probele prezentate, şi nu a fost constatat nici un temei relevant pentru a imputa pârâtei pretențiile din cererea de chemare în judecată.

41. În conformitate cu art. 236, 238-241, 2762, 2763, 2764 , 362 alin. (1) Cod de procedură civilă,

hotărăște :

Cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei ***** către Madan Viorelia cu privire la repararea prejudiciului material, se respinge ca neîntemeiată.

Se explică dreptul părților de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (Sediul Centru).

Președintele ședinței,

Judecătorul **Livia Mitrofan**